

Tillväxt och växtvärk

Uppföljning av magisterexamensrätt
på medelstora högskolor

Examensrättsprövning

Högskoleverket • Birger Jarlsgatan 43 • Box 7851, 103 99 Stockholm
tfn 08-453 70 00 • fax 08-453 70 50 • e-post hsv@hsv.se • www.hsv.se

**Tillväxt och växtvärk. Uppföljning av magisterexamensrätt på medelstora
högskolor – Examensrättsprövning**

Producerad av Högskoleverket i november 1997

Högskoleverkets rapportserie 1997:40 R

ISSN 1400-948X

ISRN HSV-R--97/40--SE

Innehåll: Avdelningen för utvärdering och kvalitetsarbete

Grafisk form: Högskoleverkets informationsavdelning

Tryck: Printgraf, Stockholm, november 1997

Innehållsförteckning

Förord	5
Sammanfattning	6
Summary	7
De sakkunnigas yttrande	9
Inledning	10
Bakgrund	11
Uppföljningens uppläggning	13
Uppföljning av kriterierna	14
Uppföljning per högskola och ämne/ämnesgrupp	20
Högskolan i Karlstad	20
Mitthögskolan	25
Högskolan i Växjö	28
Högskolan i Örebro	31
Uppföljningens resultat i övrigt	35
Högskolornas egen bedömning av sina starka och svaga sidor	35
Högskolornas planerade åtgärder för att förstärka magister- utbildningens kvalitet	35
Högskolornas reaktioner på kriterierna och rätten att utfärda magisterexamen	35
Uppföljningsgruppens övriga iakttagelser	37
Slutsatser rörande uppföljningsarbetet	40
Slutsatser	41
Högskoleverkets tillkännagivanden	43
Högskolan i Karlstad	44
Mitthögskolan	47
Högskolan i Växjö	50
Högskolan i Örebro	53

Förord

Rätten att ge magisterexamen prövades första gången år 1992, prövningen finns redovisad i Ds 1992:127, Magisterexamen vid vissa högskolor. De första besluten om magisterexamensrätt fattades 1993.

I denna rapport redovisas uppföljningen av dessa beslut. Uppföljningen avser magisterexamensrätt vid högskolorna i Karlstad, Växjö och Örebro samt vid Mitthögskolan. Uppföljningarna genomfördes under hösten 1996 och våren 1997.

Den sakkunniggrupp som på Högskoleverkets uppdrag har anlitats för uppföljningen har bestått av f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, Lund (gruppens ordförande), professorerna Sture Hägglund, Linköpings universitet, David Magnusson, Stockholms universitet, Ulf Olsson, Göteborgs universitet, Bengt E Y Svensson, Lunds universitet och Lars Söderström, Lunds universitet, samt universitetslektor Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet. Avdelningsdirektör Olof Nelsson, Lunds universitet, har varit gruppens sekreterare.

Detta är den första uppföljningen av examensrätt på magisternivå. Rapporten bör vara vägledande inte bara för berörda högskolor, utan också för andra lärosäten med rätt att utfärda magisterexamen.

I rapporten redovisas de sakkunnigas bedömningar och Högskoleverkets ställningstaganden.

Agneta Bladh
generaldirektör

Sammanfattning

I denna rapport redovisas uppföljningen av de första besluten om beviljad rätt att utfärda magisterexamen. Uppföljningen omfattar högskolorna i Karlstad, Växjö och Örebro samt Mitthögskolan. Rätten att ge magisterexamen prövades första gången år 1992. De första besluten om magisterexamensrätt fattades 1993.

Syftet med uppföljningen är att se i vad mån högskolorna vid förnyad prövning kan behålla examensrätten men också att ge indikationer om hur de kriterier och metoder som använts i examensrättsprövningarna har fungerat samt vilken betydelse de har haft för högskolornas verksamhet. Parallellt och delvis samordnat med uppföljningen sker en utvärdering av magisterexamen. I utvärderingen ingår vissa högskolor som prövats för magisterexamensrätt och vissa universitet som fick generell examensrätt 1993. Den kombinerade uppföljningen och utvärderingen av magisterexamen sker i två etapper. Etapp ett är avslutad och etapp två redovisas senare. Redovisningen av utvärderingen sker separat.

Av de sakkunnigas yttrande framgår att den uppföljande granskningen inte lett till något förslag om återkallande av examensrätt. I flertalet bedömda ämnen är kvaliteten god sett i förhållande till de använda kriterierna. I vissa fall är nivån och kvaliteten inte fullt tillräcklig. Med tanke på att högskolorna befinner sig i ett uppbyggnadsskede, bör högskolorna ges möjlighet att ytterligare förstärka magisterutbildningen i vissa ämnen.

Summary

Growth and growing pains – a follow-up of the right to award the Master's degree at medium-sized university colleges

This report presents the follow-up of the first decisions approving the right to award the Master's degree. The follow-up covers the university colleges in Karlstad, Växjö and Örebro, and the Mid-Sweden University College. The first evaluation of the right to award the Master's degree was carried out in 1992, and the first decisions approving the right to award the degree were made in 1993.

The purpose of the follow-up is to decide on the basis of a new evaluation whether the colleges should retain the right to award the degree. It will also provide pointers to how well the criteria and methods used in the evaluation procedures worked and to what significance they have had for the operations of the colleges.

As the opinions of the experts indicate, the follow-up did not lead to any proposals for the recall of the right to award the degree. Most of the subjects evaluated maintain good standards in relation to the criteria employed. In certain cases the level and the quality attained are not fully adequate. Taking into consideration that the colleges are still in the process of establishing themselves, they should be given the opportunity to further strengthen their Master's programmes in certain subjects.

De sakkunnigas yttrande

Inledning

Högskoleverket beslutade den 31 maj 1996 att följa upp de magisterexamensrätter som fattats beslut om under 1993 (se sakkunnigyttrande i *Magisterexamen vid vissa högskolor*, Utbildningsdepartementet Ds 1992:127). Samma expertgrupp (med några personbyten) som gjort prövningen svarar för uppföljningen. F.d. universitetskanslern, professor Carl-Gustaf Andrén har förordnats att som sakkunnig biträda Högskoleverket med uppföljningen. Till experter har förordnats universitetslektor Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet, professorerna Sture Hägglund, Linköpings universitet, David Magnusson, Stockholms universitet, Ulf Olsson, Göteborgs universitet, Bengt E Y Svensson, Lunds universitet och Lars Söderström, Lunds universitet. Till sekreterare har förordnats avdelningsdirektör Olof Nelsson, Lunds universitet.

Carl-Gustaf Andrén

Olof Nelsson

Bakgrund

Genom högskoleförordningen från 1993 infördes tre generella examina: högskoleexamen efter minst 80 poäng, kandidatexamen efter minst 120 poäng, varav 60 poäng i ett huvudämne inklusive ett självständigt arbete om minst 10 poäng samt magisterexamen. För magisterexamen ställs särskilda kvalitetskrav. Magisterexamen kan uppnås efter minst 160 poäng, varav i huvudämnet fördjupade studier på 80-poängsnivån. Ett självständigt arbete om minst 20 poäng eller två om vardera minst 10 poäng ska ingå i huvudämnet. Poäng från forskarutbildning i huvudämnet får tillgodoräknas i magisterexamen.

De statliga högskolorna, utom de konstnärliga och Idrottshögskolan, gavs rätt att utfärda högskole- och kandidatexamen. Universitet och högskolor med fast forskningsorganisation gavs dessutom rätt att i de ämnen de ger forskarutbildning också utfärda magisterexamen. För övriga högskolor krävs särskild prövning för att få utfärda magisterexamen.

Högskoleverket och tidigare Kanslersämbetet har sedan dess, efter ansökan, prövat högskolornas rätt att i vissa ämnen utfärda magisterexamen. Den första prövningen ägde rum hösten 1992 (*Magisterexamen vid vissa högskolor*, Utbildningsdepartementet Ds 1992:127). Högskolorna i Karlstad, Växjö, Örebro och Sundsvall/Härnösand hade då till Utbildningsdepartementet gjort en framställan inför den kommande examensreformen. Även högskolan i Östersund kom att ingå i prövningen sedan högskolorna i Sundsvall/Härnösand och Östersund begärt att få bli sammanförda.

Som grundval för prövningarna uppställdes ett antal kriterier mot vilka högskolorna och respektive ämne prövades (se avsnittet *Uppföljning av kriterierna*). Vid prövningarna förutsattes också att en kontinuerlig prövning av examensrätten skulle ske.

”Vår prövning får ses som ett led i en utvecklingsprocess som noggrant bör följas av berörda instanser. Rätten till magisterexamen bör inte vara given en gång för alla. En omprövning bör ske senast inom sex år” (*Fortsatt magisterexamensprövning*, Kanslersämbetets rapport 1995:3, sid 10).

Beslut om uppföljning fattades den 31 maj 1996. Uppföljningen avser beslut fattade under 1993. Utgångspunkten för uppföljningen är de examensrättsprövningar som legat till grund för besluten om examensrätt (*Magisterexamen vid vissa högskolor*, Utbildningsdepartementet Ds 1992:127). Syftet med uppföljningen är både att se i vad mån högskolorna vid förnyad prövning skulle behålla examensrätten och att ge indikationer om examensrättsprövningarna och de metoder och kriterier som använts är ändamålsenliga.

Parallellt och delvis samordnat med uppföljningen sker en utvärdering av magisterexamen i ämnena engelska, franska, företagsekonomi, pedagogik och statsvetenskap. I utvärderingen ingår dels vissa högskolor som prövats för magisterexamensrätt, dels vissa universitet som fick generell examensrätt 1993. Redovisningen av utvärderingen sker separat.

Uppföljningens uppläggning

Ett inledande möte med företrädare för berörda högskolor hölls i början av september 1996. Då diskuterades den allmänna utformningen av uppföljningen och utvärderingen. En genomgång gjordes av det underlag som respektive ämne skulle lämna. Underlaget för uppföljningen avsåg att bestå av dels basuppgifter per ämne rörande årlig rekrytering, årliga studieresultat, personal, undervisning, forskning och internationalisering, dels en bedömning av den egna utvecklingen vad gäller de kriterier som legat till grund för magisterexamenrätten utifrån nedanstående frågor:

- Hur har högskolan utvecklats med avseende på respektive kriterium?
- Inom vilka kriterier ligger högskolan särskilt väl respektive mindre väl till?
- Vilka åtgärder ämnar högskolan vidta för att förstärka magisterutbildningens kvalitet de närmaste tre åren?
- Har de ovannämnda kriterierna varit rättvisande för bedömningen av förutsättningarna för att kunna ge en fullvärdig magisterutbildning?
Förslag till alternativ.
- Vilka effekter har rätten till magisterexamen haft inom högskolan?

Högskolorna lämnade in sina underlag till Högskoleverket i början av december. I februari–mars besöktes högskolorna av uppföljningsgruppen. Samtal fördes då med högskoleledning och företrädare för respektive ämne.

Uppföljning av kriterierna

En huvuduppgift för uppföljningen av magisterexamensrätten har varit att granska i vad mån de kriterier som använts vid magisterexamensprövningen fortfarande uppfylls av högskolorna och i de ämnen som erhöll magisterexamensrätt 1992. Nedan följer en genomgång kriterium för kriterium.

- *Lärarkompetens och kompetensutveckling*

Fler än en fast lärare med minst doktorsexamen/motsvarande i ämnet.

Samtliga ämnen har två eller flera lärare med doktorsexamen eller motsvarande i ämnet. I många fall kunde en klar tendens till förstärkning noteras så att fler disputerade lärare tillkommit och lärarnas kompetens höjts. Vid nyrekrytering av lärare är det nu nästan enbart fråga om disputerade lärare. Högskolornas satsning på forskarutbildning av icke disputerade lärare har också börjat ge resultat. Växande resurser för forskning och ökad satsning på forskning har också resulterat i att antalet docenter ökat om än från en låg nivå. Professorsprogrammen kommer som en ytterligare förstärkning av lärar- och forskningsresurserna.

Huvuddelen av undervisningen på magisternivå har skett med forskarutbildade lärare. Handledare och examinatorer har så vitt vi kunnat se så gott som uteslutande varit doktorer, helt i enlighet med tanken bakom kriteriet.

I många magisterämnena finns dock fortfarande få lärare. För att höja både magisterutbildningens kvalitet och dess effektivitet behövs en ökad volym på verksamheten. Detta förutsätter fler lärare. När magisterutbildning ges i ämnen med olika inriktningar t.ex. språk (litterär och språklig inriktning), företagsekonomi eller kemi innebär det en betydande risk med endast en eller ett par lärare per inriktning. För att få till stånd den för magisterutbildningen eftersträvsvärda forskningsmiljön är det strategiskt nödvändigt för högskolorna att inom åtminstone vissa ämnen ha en lärar- och forskningsvolym som väsentligt överstiger den miniminivå som krävs vid prövningarna av magisterexamensrätt. Vid prövningarna togs hänsyn till den utvecklingspotential som förväntades ligga i en magisterexamensrätt. Utvecklingen har inte alltid skett i förväntad takt och omfattning.

Ett särskilt problem på Mitthögskolan är den utspridning av resurserna som hänger samman med att vissa ämnen är lokaliserade till flera orter. Resurserna för utbildning och forskning har därigenom i några fall blivit alltför begränsade på någon av orterna. En koncentration av resurserna till *en* ort för varje ämne är starkt rekommendera, samtidigt som utbildning självfallet ska kunna bedrivas på flera orter.

Behovet av doktorer inom högskoleväsendet börjar nu bli så stort att antalet nyexaminerade doktorer inte räcker till. I flera ämnen finns problem att rekrytera behöriga lärare. Dimensioneringen av forskarutbildningen har inte på långa vägar följt utvecklingen inom grundutbildningen. För att tillgodose högskolans lärarbehov behöver alla doktorer inom många ämnesområden stanna kvar inom högskolan, vilket är mindre lämpligt av två skäl: dels är det bra med konkurrens till tjänsterna inom högskolan, dels bör högskoleväsendet också tillgodose det behov av doktorer som finns utanför högskolan. Det senare är en förutsättning för att högkvalificerat utvecklingsarbete och forskning ska kunna bedrivas i näringslivet.

När man bedömer tillgången på behöriga lärare räcker det inte med att nya lärare avlagt doktorsexamen. Det behövs också en fördjupad forskningserfarenhet och, inte minst, en dokumenterad erfarenhet av undervisning på högskolenivå. För högskolorna är rekryteringsproblemen besvärande.

- *Forskningsaktivitet*

Forskning med viss volym och av internationell kvalitet ska finnas.

Möjligheterna till forskning för högskolans lärare har på de flesta håll ökat, särskilt i ämnen med magisterexamensrätt. En stor del av lärarna i magisterämnena har temporärt 25 %–50 % forskning i sina tjänster. En långsiktig lösning på lektorernas kontinuerliga forskningsmöjligheter kvarstår. Satsningen på forskarutbildning för icke-disputerade lärare har ökat forskningsaktiviteten på högskolorna. Ökade resurser för forskning finns nu, såväl interna som externa medel. Ökningen har i flera fall skett från en ganska låg nivå. Anslag från nationella forskningsfinansierande organ såsom forskningsråd och sektorsorgan förekommer endast i mindre omfattning. Betydligt fler lärare ansöker nu emellertid om externa medel för forskning. Liksom vid universiteten är forskningen inom språkämnena oftast mindre omfattande. Resurserna för forskning är ej i paritet med universitetens eftersom högskolorna inte haft fasta forskningsresurser.

På högskolorna finns ämnen som bara precis klarar miniminivåerna för kriterierna. För att skapa den forskningsmiljö som är nödvändig för kvaliteten i magisterutbildningarna måste miniminivåämnena kompletteras med ämnen vars forsknings- och lärarresurser väsentligt överstiger miniminivån. Så är genomgående fallet vid universitet och fackhögskolor.

- *Ämnesdjup och ämnesbredd – miljö*

Studierna på 61–80 poäng ska innebära en klart identifierbar fördjupning och inte bara en breddning. De 80 poängen i ämnet ska vara identifierbara. Det bör också finnas kompetenta lärare/forskare och forskarstuderande inom ett vidare fält av stödämnena.

Antalet nytillkomna stödämnena på de medelstora högskolor som omfattats av uppföljningen var begränsat. Istället för fler stödämnena har tendensen varit att studier blivit möjliga på 21–40- och 41–60-poängsnivåerna också i stödämnena. I övrigt, se under lärarkompetens respektive forskningsaktivitet.

Fortfarande finns det i vissa fall problem att avgöra om 61–80-poängsutbildningen (D-nivån) innebär en fördjupning i förhållande till 41–60-poängsutbildningen (C-nivån). I några fall tycks den uppenbara skillnaden endast vara i kurser i vetenskapsteori eller motsvarande. Fördjupningen i själva ämnet är då svår att identifiera. I andra fall har magisterutbildningarna bidragit till att skillnaderna mellan C- och D-nivåerna blivit tydligare, vilket är önskvärt.

- *Utbildningsaktivitet över 40-poängsnivån*

Erfarenhet av utbildning över 40-poängsnivån.

Magisterexamenskurser gavs ofta en gång per läsår. I samtliga magisterexamensämnen fanns förstas kurser på 41–60-poängsnivån. Även dessa var i många fall periodiserade, vilket är resursmässigt förnuftigt. Särskilt ämnen med få studerande på fördjupningsnivå drar fördel av periodisering genom att fördjupningsstudenterna kan stödja och stötta varandra samt diskutera varandras uppsatser.

Många ämnen, men inte alla, har som krav för tillträde till magisterkurserna avklarade 41–60 poäng i ämnet. I några fall utan sådana krav resulterade utbildningen i avklarad kandidatutbildning istället för avklarad magisterutbildning.

Flera ämnen rekommenderar studenterna att inte läsa alla 80 poängen i ämnet i ett sträck. I flera fall kräver man att studenterna läst andra ämnen än magisterämnet. Studenterna har glädje och nytta av ett något mer breddat perspektiv innan de påbörjar magisterutbildningen. Samma argument gäller också på andra nivåer. Slutsatsen är att studenterna helst bör ha klarat av uppemot 120 poäng totalt, varav 60 poäng i det aktuella ämnet, med godkänd uppsats där sådan ingår, innan de påbörjar magisterutbildning.

- *Bibliotek och litteraturförsörjning*

Högskolan ska kunna ge biblioteksservice på en acceptabel nivå.

Vid prövningarna av magisterexamensrätten var de flesta ämnesföreträdare tillfreds med bibliotekens resurser och service. Här har inställningen ändrats tämligen radikalt. Många uppgav nu att ämnesrelevant litteratur och aktuella tidskrifter saknades. Vi tolkar detta delvis positivt – genom att lärarna/forskarna blivit mer engagerade i forskning och forskningen fått ökad tyngd på högskolan, samt genom att handledning av studerande på fördjupningsnivåer blivit mer omfattande så har också kraven på biblioteksresurserna ökat högst väsentligt. Bibliotekens resurser för inköp av litteratur och tidskrifter har också ökat, och därvid har magisterexamensämnen prioriterats. Många högskolor har redan eller planerar nya bibliotek.

Trots högskolornas satsningar utgör biblioteksresurserna en i många fall mycket knapp resurs för studenterna i magisterutbildning, särskilt när de börjar bli fler. Inte minst historiskt material är svårt att få tag på. Så länge endast några enstaka studenter går på magisterutbildning kan de egna resurserna kompletteras med fjärrlån etc., men när större grupper deltar finns en uppenbar risk att studierna försinkas allvarligt i brist på relevant litteratur. De stora universitetsbibliotekens och arkivens resurser svarar heller inte mot ökade krav på fjärrlån. Bristen på litteratur vid det egna lärosätet riskerar därmed att bli en allvarligt hindrande faktor vid uppsatsarbetet.

- *Lokaler och utrustning*

Inom naturvetenskapliga och tekniska ämnen måste det finnas moderna lokaler med adekvat utrustning.

Tillgången till modern utrustning och nya lokaler är god på högskolorna, där lokalstandarden redan tidigare var hög även jämfört med många av universiteten och fackhögskolorna.

- *Internationalisering*

Internationella förbindelser och samarbetsprogram samt utbyte av lärare och studenter fordras.

Högskolornas satsningar på internationella kontakter är ojämn. Många internationella samarbetsavtal finns med universitet som har varierande internationell status. Värt att notera är att antalet utresande studenter ökat och att de är fler än antalet inresande. Få av högskolans egna lärare vistas längre perioder utomlands, men antalet internationella gästlärare på seminarier blir fler. Internationella kontakter ses som en väg att öka magisterutbildningens legitimitet och förankring. Magisterprogram i samarbete med utländska universitet förekommer inom flera ämnen, ibland för att också föregripa egen rätt att utfärda examen. Att ha magisterexamensrätt anses också ge en styrka i det internationella samarbetet. De internationella kontakterna behöver dock stärkas ytterligare.

- *Behörighet och övergångsmöjligheter till forskarutbildning*

Efter avslutad magisterexamen bör studenten uppfylla reellt ställda krav för att kunna antas till forskarutbildning.

Övergången till forskarutbildning tycks fungera inom de flesta ämnen. Högskolorna har bara i undantagsfall upplevt att studenter från de medelstora högskolorna missgynnats vid tillträde till forskarutbildningen. Det är emellertid ännu för tidigt att uttala sig om hur studenter från de medelstora högskolornas magisterutbildningar klarar sig inom forskarutbildningen.

Magisterexamen tycks i flera ämnen ha bidragit till att fler studenter söker sig till forskarutbildning. I andra ämnen förekommer det att studenter som vill gå vidare till forskning avråds från magisterstudier eftersom dessa då kan vara en fördröjande påbyggnad.

Det bör uppmärksammas att inom flertalet ämnen är man behörig att antas till forskarutbildning efter 60 poäng i ämnet, dvs. kandidatnivå är fullt tillräcklig. Den ökande tillströmningen till forskarutbildningen har resulterat i att genomgången magisterutbildningen blivit en konkurrensmerit, som visserligen underlättar urvalet till forskarutbildningen men som samtidigt också kan förlänga den totala utbildningstiden. Kriteriet övergångsmöjligheter till forskarutbildningen bör därför också kunna avse i vad mån någon del av magisterutbildningen kan tillgodoräknas inom forskarutbildningen.

Så är uppenbart fallet i flera ämnen. Detta är dock självfallet beroende av om forskarutbildningen i respektive ämne är uppbyggd så att tidigare utbildning i princip kan tillgodoräknas på detta sätt.

Uppföljning per högskola och ämne/ämnesgrupp

Högskolan i Karlstad

Engelska, franska, historia, litteraturvetenskap, religionsvetenskap, företagsekonomi, kulturgeografi, nationalekonomi, sociologi, statsvetenskap, pedagogik, informatik och kemi. Ämnena franska, pedagogik och statsvetenskap ingår i Högskoleverkets utvärdering av magisterexamen.

Vid institutionen för humaniora har prövningen omfattat ämnena engelska, franska, historia och litteraturvetenskap.

En professur i *engelska* med språkvetenskaplig inriktning är under tillsättning. För närvarande finns inom ämnet sex forskarutbildade lärare, tre med språklig, tre med litterär inriktning. Professuren kommer att innebära en betydande förstärkning av den existerande forskningsmiljön. En för humaniora relativt stor andel av studenterna inom magisterutbildningen (57 %) har slutfört 80 poäng i ämnet under den period uppföljningen omfattar, dock endast ett fåtal inom en termin. Av uppföljningen framgår att ämnet engelska har utvecklats väl inom de områden som ställdes upp som kriterier vid den ursprungliga prövningen.

I *franska* finns två forskarutbildade lärare, båda docenter med litteraturvetenskaplig inriktning. Endast en av lärarna är enligt redovisningen forskningsaktiv. På grund av mycket stor arbetsbelastning för läraren i fråga har forskningstid inom tjänst inte kunnat utnyttjas fullt ut. Trots anmärkningsvärt knappa resurser vad gäller framför allt handledning är genomströmningen på D-nivå jämförelsevis hög, ca 50 %. Merparten av de studenter som avslutar kursen ingår i gymnasieläroprogrammet. Tillströmningen av studenter till den fristående fördjupningskursen är låg. Positivt är att extern medverkan av lärare från Uppsala universitet såväl vad gäller handledning som bedömning av examensarbeten förekommer.

Vid uppföljningen har framkommit att ämnet för närvarande brottas med allvarliga problem av organisatorisk/personell art. Bedömargruppen finner

det synnerligen viktigt att högskolans ledning snarast åstadkommer en lösning på dessa problem. Andra problem är de alltför knapphändiga resurserna för handledning på C- och D-nivå samt den tämligen ringa forskningsaktiviteten. För att Högskolan i Karlstad ska kunna ge en adekvat utbildning på magisternivå inom ämnet franska krävs att dessa problem löses.

I samband med prövning för magisterexamensrätt har gruppen tidigare uttalat att "kurser i ett språkämne bör erbjuda goda valmöjligheter till språkvetenskaplig utbildning, åtminstone som valmöjlighet" (*Fortsatt magisterexamensprövning*, Kanslersämbetets rapport 1995:3, sid. 22). För närvarande finns ej någon formell språkvetenskaplig kompetens i ämnet franska vid institutionen även om en av lärarna har viss språkvetenskaplig utbildning. Bedömaregruppen förutsätter att tills vidare endast magisterkurs med litterär inriktning ges och rekommenderar ledningen att så snart sig göra låter rekrytera en disputerad lärare med språkvetenskaplig inriktning. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet franska.)

I *historia* finns tre forskarutbildade lärare, samtliga med forskningsandel i tjänsten och pågående forskning inom ramen för Högskolans Centrum för Historisk-filosofisk forskning där de verkar som forskningsledare. Vidare finns f.n. sju forskningsaktiva doktorander. Forskningsmiljön är således god. Däremot är den mycket låga genomströmningen ett problem. Under perioden 1993–1996 har 96 personer antagits till fördjupningskurs. Av dessa har endast 16 hittills slutfört 80 poäng inom ämnet. Under samma period har genomströmningen på C-nivå varit 39 % (87/222). Att med befintliga resurser bereda adekvat handledning för så många studenter på C- och D-nivå tycks inte ha varit möjligt. Till detta kommer att enligt uppgift flertalet av studenterna ej avslutat C-uppsatsen vid registreringen till D-kursen. Det förefaller angeläget att avdelningen för historia överväger vilka förändringar som kan göras för att komma tillrätta med ovanstående problem. I övrigt synes ämnet ha utvecklat sig väl inom de områden som satts upp som kriterier för magisterexamensrätt.

I *litteraturvetenskap* har forskningsaktiviteten bland de fem forskarutbildade lärarna successivt ökat sedan magisterrättigheten gavs. Forskningsanknytningen inom fördjupningskursen kommer att ytterligare stärkas i och med den forskarutbildning som planeras i anslutning till den nya professuren. Anmärkningsvärt få av de registrerade studenterna har hittills genomfört magisterkursen. Under perioden 1993–1996 har 27 studenter antagits på

D-kursen. Av dessa har endast fyra avslutat 80 poäng och ytterligare en färdigställt D-uppsatsen. Institutionen arbetar för närvarande aktivt för att förbättra denna svaga genomströmning, vilket måste anses synnerligen angeläget. Man räknar även med att den kommande forskarutbildningen ska innebära ett incitament att avsluta magisterkursen. Med avseende på de kriterier som ställdes upp för magisterexamen synes ämnet ha utvecklat sig väl.

I *religionsvetenskap* har de generella kriteriernas krav uppfyllts. Lärarkompetensen har förstärkts och det finns nu fyra heltidsanställda lärare med doktorsexamen och två timplärare med docentkompetens. De fyra fast anställda lärarna bedriver alla egen forskning inom ramen för den rörliga resursen eller med externa medel. Undervisningen uppfyller också kraven. Särskild tid har reserverats för handledning av studenter i anslutning till det självständiga arbetet. Internationella kontakter har byggts ut och man har anlitat lärare och handledare från andra länder. Tillströmningen till de båda inriktningarna religionshistoria och religionsbeteendevetenskap har varit tillfredsställande och jämnt fördelad. Hittills har endast två magisterexamina tagits ut i ämnet men antalet D-uppsatser som ventilerats är ganska stort.

Uppföljningen omfattar följande samhällsvetenskapliga ämnen: företags ekonomi och nationalekonomi som tillhör Institutionen för ekonomi, samt kulturgeografi, sociologi och statsvetenskap som ingår i Institutionen för samhällsvetenskap.

Företagsekonomi erbjuds med flera inriktningar. Studenterna kan välja mellan 10-poängs-kurser i "Service management", "Företag i förändring", "Industriell marknadsföring", "Organisation och ledning", "Finansiell ekonomi", "Controller-kurs med managementinriktning" samt "Den europeiska integrationen".

Kursen i finansiell ekonomi är snarlik motsvarande kurs i nationalekonomi. Ämnet företagsekonomi förfogar över 25 lärare, varav elva är disputerade och tre är docenter. Härtill kommer 15 doktorander. Antalet sökande till D-nivån sedan starten läsåret 93/94 uppgår till 1 100. Av dessa har drygt 400 antagits. Genomströmningen är dålig. Hittills har sammanlagt endast 49 studenter tagit ut magisterexamen. För 2/3 av studenterna krävdes två terminer eller mera för att genomföra studierna.

Av de antagna studenterna under åren 93/94 – 95/96 har drygt 100 bedrivit studier i utlandet. Samtidigt har ca 75 utländska gäststudenter vistats i Karlstad minst tre månader.

I *nationalekonomi* erbjuds studenterna flera valmöjligheter på D-nivån. Studierna kan inriktas mot internationell ekonomi, internationell makroekonomi, finansiell ekonomi samt riskhantering och samhällsekonomisk effektivitet. Det breda utbudet av kurser på D-nivån sker delvis på bekostnad av fördjupningselementet. Flera av de erbjudna kurserna ingår också i utbudet på C-nivån. Antalet sökande till kursen överstiger antalet antagna. På de olika inriktningarna har sedan HT93 antagits 19, 39, 22 respektive fem studenter. Enbart fem examina har tagits ut, två 1995 och tre 1996. Ämnet nationalekonomi förfogar över tre disputerade lärare (motsvarande två heltidsekvivalenter). Ämnet har inga egna doktorander och begränsat internationellt utbyte.

D-studierna i *kulturgeografi* inleds med kursen "Vetenskapsteori" (5p). Denna kurs är gemensam för flera av ämnena på institutionen. Beroende på studieinriktning läses därefter kursen "Regional utveckling och planering" (5p) eller "Region- och landskapsanalys" (5p). Ämnet förfogar över flera forskarutbildade lärare och synes ha ett gott samarbete med Kulturgeografiska institutionen vid Göteborgs universitet. Genomströmningen är dålig. Sedan läsåret 92/93 har 26 studenter sökt till magisterutbildningen i kulturgeografi i Karlstad. Samtliga har antagits, men endast sex (varav fyra läsåret 92/93) har avlagt examen. Under det förlängda läsåret 95/96 avlades ingen magisterexamen (fram till 961120). Av de sex som klarat examen har fyra gått vidare till forskarutbildningen (i Göteborg). Vid avdelningen för geografi och turism finns en professor, två docenter, varav en bitr. professor, samt ytterligare åtta lärare med doktorsexamen. En professor i kulturgeografi är också nära knuten till avdelningen. Flera av avdelningens medarbetare är inskrivna som doktorander i Göteborg. Ämnet har visst internationellt utbyte.

Vad gäller lärarkompetens och undervisning i *sociologi* synes de generella kriterierna vara uppfyllda. Ämnet förfogar över tre disputerade lärare, varav två docenter. I ett par fall gäller det ett deltidsengagemang, varför antalet heltidsekvivalenter inskränker sig till 1,75. Till detta kommer några doktorander. Som tecken på att undervisningen bedrivs på en tillfredsställande nivå hänvisade man till att de studerande som sökt till forskarutbildning i

Göteborg blivit antagna i samma utsträckning som de studerande från universitetet. De svaga punkterna ligger i internationaliseringen och den begränsade egna forskningen. Också för sociologin är den låga examinationsfrekvensen och det låga antalet som tar ut magisterexamen ett problem.

Från och med läsåret 1992/93 har fem uppsatser slutredovisats och endast tre studerande har tagit ut magisterexamen. En anledning är att flera av de antagna inte hade godkänd C-uppsats och därför ägnat sin tid åt att skriva denna uppsats. Krav på avklarad C-uppsats har senare införts. Det bristande intresset från de studerandes sida angavs också här som en viktig orsak till det klena utfallet. Det bristande intresset avspeglar sig också i det låga antalet studerande som sökt och blivit antagna. Vårterminen 1996 antogs endast två elever på D-nivån med konsekvensen att någon regelbunden kursundervisning inte meddelades. Också under innevarande termin har endast två elever antagits.

Statsvetenskap har utvecklats väl i förhållande till kriterierna. Antalet disputerade lärare har också ökat genom att egna adjunkter disputerat. Sju lärare har tid avsatt för forskning. Samordnade seminarier (C- och D-nivå), ledda av de två docenterna, är den dominerande undervisningsformen, en gång i veckan med obligatorisk närvaro. I det internationella utbytet är det fler som kommer än som reser ut. Ett tiotal studenter har påbörjat magisterutbildningen varje år, men endast sju sammanlagt har hittills blivit klara med det självständiga arbetet. En av dessa har gått vidare till forskarutbildning.

Ämnet eftersträvar en ökad volym på magisterutbildning. Studenternas kontakter med pågående forskning och arbetsliv borde kunna stärkas. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet statsvetenskap.)

Presentationen i det inlämnade materialet av verksamheten i *pedagogik* ligger på en rimlig nivå. Tyngdpunkten i D-undervisningen ligger i kvalitativa metoder och deras användning. Detta motiveras med att undervisning i kvantitativa metoder har meddelats på lägre nivåer i ämnet. Möjligheterna att bedöma rimligheten i denna uppläggning av D-undervisningen saknas. Kraven är, dels att den ska utgöra en verklig fördjupning, dels att totalbilden A–D ska ge de studerande samma förutsättningar att gå in i forskarutbildning på andra högskolor och på universitet som de studerande som fått sin grundutbildning där.

Utöver vad som sagts ovan konstaterades att de generella kriterierna kunde anses vara uppfyllda. Man anger själva att den svaga punkten är den låga graden av internationalisering. Kontakten med internationell forskning ligger nu i huvudsak i användningen av internationell kurslitteratur.

Ett allvarligt bekymmer är dels den låga frekvensen av D-studerande som slutfört sina studier, dels det låga antalet studerande som tagit ut en magisterexamen. Av totalt 32 antagna från och med läsåret 1992/93 till och med läsåret 1995/96 hade fyra studerande slutfört sina studier. Av dessa hade två studerande tagit ut magisterexamen. Två möjliga orsaker diskuterades. Man hänvisade dels till det stora antalet förvärvsarbetande bland de studerande, dels till vad man upplevde som ett bristande intresse från de studerandes sida för magisterexamen. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet pedagogik.)

*Informatik*utbildningen i Karlstad, liksom vid andra lärosäten i landet, är hårt konkurrensutsatt både på lärar- och på studentsidan. Man har svårt att rekrytera forskningsmeriterade lärare; här förväntas situationen bli bättre när professuren tillsatts. Studenterna sugs upp av näringslivet redan efter utbildningen på C-nivå eller efter påbörjad men inte avslutad utbildning på D-nivå, och de ser därför inga större skäl att fortsätta till en magisterexamen. I teknisk mening är genomströmningen låg. Från ämnesföreträdarna hävdar man ändå betydelsen av magisterexamen dels som en kvalitetsstämpel, dels för att dess attraktionskraft bedöms öka framöver, dels också som en styrka i det internationella samarbetet.

Utbildningen i *kemi* har stor attraktionskraft på studenterna. Genomströmningen är god. Forskningsanknytningen är god och blir ännu bättre när den nyrättade professuren blir besatt. Magisterexamen uppfattas också av studenterna – liksom av näringslivet – som viktig för arbetslivet. Vid institutionen är man mycket väl medveten om såväl sina styrkor som sina svagheter. *Kemi*utbildningen i Karlstad är ett skolexempel på hur systemet med magisterexamensrättigheter kan fungera när det är som bäst.

Mitthögskolan

Företagsekonomi, psykologi, socialt arbete, sociologi, statsvetenskap, informatik (systemvetenskap/ADB) samt kemi. Ämnena företagsekonomi och statsvetenskap ingår i Högskoleverkets utvärdering av magisterexamen.

I Östersund täcker Institutionen för mänskliga resurser, affärsutveckling och miljö (MAM) sex ämnen (sociologi, psykologi, företagsekonomi, statsvetenskap, nationalekonomi och juridik). Det finns 18 disputerade lärare (motsvarar drygt 13 heltidsekvivalenter). Psykologi och statsvetenskap står för fem respektive fyra av dessa personer, medan sociologi, företagsekonomi och juridik bara har två vardera. Forskningsutrymmet för lärarna i företagsekonomi motsvarar en fjärdedels tjänst.

Studierna på D-nivån vid MAM inleds för flertalet studerande med kursen "Vetenskapsteori och metod" (5p). Denna kurs är gemensam för ämnena psykologi, sociologi, företagsekonomi, nationalekonomi och statsvetenskap. Kursen består av en ämnesintegrativ del (3,5p) och en ämnesorienterad del (1,5p). Det är uppenbart att dessa kurser ger en förhållandevis begränsad fördjupning inom respektive ämne.

Efter den inledande kursen kan studenterna välja mellan några olika kurser. Studenterna i psykologi, sociologi och företagsekonomi erbjuds kursen "Ledarskap och management" (5p). Även denna kurs är uppdelad i en ämnesintegrativ del (ca 3p) och en ämnesorienterad del (ca 2p). Den senare är gemensam för psykologi och sociologi. Det är uppenbart att också denna kurs ger en förhållandevis begränsad fördjupning inom respektive ämne. För studerande i psykologi och sociologi ges inget alternativ till nämnda kurs. För studerande med företagsekonomisk inriktning finns alternativet "Theory of the firm" (5p) och för studerande i statsvetenskap finns alternativet "Ämnesteori" (5p). Dessa kurser syftar tydligt till en fördjupning. Studierna på D-nivån avslutas med "Självständigt arbete" (10p).

Antalet sökande/antagna på D-nivå i *företagsekonomi* var 74/39 år 1994, 38/36 år 1995 och 43/43 år 1996. För antagning krävs genomförda C-studier. Av de studenter som genomfört uppsatsarbetet är det långt ifrån alla som tar ut examen. Under nämnda år var antalet uttagna examina 20, 25 respektive 29. Ett begränsat antal studenter deltar i internationellt utbyte. Även bland lärarna har det internationella utbytet ringa omfattning.

I Sundsvall finns institutionen för företags- och förvaltningsutveckling (FOF) med D-kursen "Företagande och förvaltningsutveckling" (20p). Denna kurs är helt och hållet inriktad på uppsatsarbetet. Studenterna börjar terminen med att välja uppsatsämne inom ett eller annat tema. Kursen inleds med avsnittet "Forskningsöversikt/Ämnesstudier" (5p), där avsikten är att

närmare beskriva forskningsfronten för respektive tema. Detta följs upp med ett avsnitt om "Forskningsdesign" (3p) som stöd för uppsatsarbetet. Enbart ett temaområde – Företagstillväxt: Utveckling och omställning – var vid vårt besök närmare förberett. De företagsekonomiska studierna i Sundsvall har därför en mycket snäv inriktning. I gengäld blir uppsatserna relativt bra. Ett utmärkt initiativ är att författarna avslutningsvis skriver en kortare artikel som sammanfattar respektive uppsats. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet företagsekonomi.)

Utöver behovet av individuell tentamen i examinationsförfarandet på D-nivån (se avsnittet Uppföljningsgruppens övriga iakttagelser) ger uppföljningen i Östersund av *psykologi, socialt arbete och sociologi* vid Mitthögskolan anledning till följande kommentar: De två huvudvägarna, som nu via p-linjen och fristående kurser kan ligga till grund för D-kurs i magisterexamen i *psykologi* är förlagda till Östersund. Till Härnösand är förlagd en distansutbildning i psykologi på halvfart. Denna organisation innebär uppenbarligen en omotiverad splittring av ekonomiska och kompetensmässiga resurser med lågt resursutnyttjande som konsekvens. Distansundervisningen kan utan men för undervisningen lika väl förläggas till Östersund. En koncentration av tillgängliga resurser till en plats skulle som resultat ha mera effektivt resursutnyttjande och högre kvalitet i undervisningen.

Statsvetenskap finns både i Sundsvall och Östersund, med en viss skillnad mellan orterna. I Östersund följer på den inledande kursen (se ovan) en valfri kurs om 5 poäng ("Politisk idéhistoria", "Komparativ politik", "Internationella relationer" eller "Förvaltningspolitik i förvandling"). I Sundsvall startar man med två läskurser om vardera 5 poäng ("Jämförande politik" och "Institutionell policyanalys") varefter uppsatsen följer. Inriktningarna på D-kurserna skiljer sig också genom att man i Östersund betonar yrkesinriktningen mer än i Sundsvall, där tyngdpunkten istället ligger på forskning och vetenskaplig skolning. Begränsningen i utbudet av alternativ försöker man lösa genom att tillåta kurskombinationer mellan orterna. Samverkan har emellertid ännu inte helt funnit sina former. Magisterutbildningen vid Mitthögskolan är fortfarande under uppbyggnad – endast fem personer hade avlagt examen – och har vissa svagheter när det gäller exempelvis examinationsformer, biblioteksresurser och tillgång till forskarkompetens. På den sistnämnda punkten kan en förbättring snart följa eftersom högskolan har fått rätt att inrätta en professur i ämnet. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet statsvetenskap.)

En ny studiegång i *informatik* som från början är upplagd att ta fyra år förväntas öka studenternas intresse att avlägga magisterexamen. Som det nu är, med "magisteråret" som en påbyggnad på kandidatbehörigheten, föredrar många studenter att gå ut i förvärvslivet utan magisterexamen. Konkurrensen från arbetsmarknaden utanför högskolan verkar också hämmande på möjligheten att bygga upp forskning och att rekrytera magisterstudenterna till forskarutbildningen. Detta förhållande torde ändras när de två professorerna, som kommer att vara verksamma vid Mitthögskolan, finns på plats.

Verksamheten i *kemi* har sin tyngdpunkt i Sundsvall, vilket ger en optimal miljö; vi avråder starkt från att splittra ämnet genom att etablera det vid någon av de andra orterna där Mitthögskolan har verksamhet, vilket dock inte hindrar att man kan ge kurser på andra orter. Genom klok prioritering har man byggt upp goda forskargrupper inom några väsentliga delområden av kemin. Studenternas intresse för magisterexamen är god, vilket också gäller genomströmningen. Liksom i Karlstad är kemiutbildningen vid Mitthögskolan ett skolexempel på hur systemet med magisterexamensrättigheter kan fungera när det är som bäst. En viktig effekt torde vara att studenter, som annars inte skulle sökt sig till fördjupningsstudier och/eller forskning i kemi, genom dessa utbildningar får möjlighet att slå in på en sådan bana.

Högskolan i Växjö

Engelska, franska, historia, litteraturvetenskap, företagsekonomi, nationalekonomi, pedagogik, sociologi, politologi (statsvetenskap) samt matematik/tillämpad matematik. Ämnena engelska, franska och statsvetenskap ingår i Högskoleverkets utvärdering av magisterexamen.

Vid institutionen för humaniora avsåg uppföljningen engelska, franska, historia och litteraturvetenskap. Inom de fyra ämnena är forskningsaktiviteten högst inom ämnet historia där man också har det största antalet forskarutbildade lärare, flera doktorander och en professur knuten till ämnet sedan flera år. Högskolan fördelar forskningsmedel enligt en fördelningsnyckel som tar hänsyn till bl.a. dessa faktorer, vilket lett till att historia hittills tilldelats mest medel. Även övriga magisterämnena inom institutionen måste beredas tillfälle att förstärka sin forskning. En sådan utveckling har enligt uppgift inletts vid högskolan och det är av vikt att den fullföljs. För att skapa

en vital forskningsmiljö för samtliga ämnen inom institutionen har man inlett ett omfattande samarbete mellan de forskarutbildade lärarna. Däri ingår de institutionsgemensamma högre seminarierna för lärare, doktorander och D-studenter. Man har också initierat ämnesövergripande seminarier kring handledning av uppsatser och bedömningskriterier.

I *engelska* har den språkvetenskapliga inriktningen en stark ställning. Det är också inom denna inriktning som den under tillsättning varande professuren ligger. Samtliga lärare med undervisning på D-nivå bedriver forskning inom tjänsten om än i varierande grad. Flera internationella forskningsprojekt drivs och de internationella kontakterna är jämförelsevis omfattande. Genomströmningen är måttlig, men man arbetar konkret på en förbättring. Sammantaget kan sägas att ämnet synes ha stärkt sin ställning inom samtliga områden som omfattades av den ursprungliga prövningen. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet engelska.)

Institutionen förfogar över två forskarutbildade lärare i *franska*, en med språklig, en med litterär inriktning. Rekryteringen till magisterkursen har genomgående varit svag; läsåret 1995/96 registrerades t.ex. endast fyra personer. En bidragande orsak till detta är att underliggande kurser upp till 40 poäng "blockeras" av studenter på olika program som har platsgaranti. Detta medför att rekryteringsbasen för D-kursen är mycket smal, vilket måste betraktas som ett allvarligt problem, speciellt som det fåtal studenter som registreras kan välja mellan två inriktningar. De riskerar då att bli isolerade i sina studier. Möjligen har vi här en orsak till den svaga genomströmningen. Man bör överväga ett ökat intag av studenter på fristående kurs på underliggande nivåer, så att fler studenter kan rekryteras till magisterkursen. Som helhet synes ämnet väl leva upp till de uppsatta kriterierna. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet franska.)

Med fem disputerade lärare har *historia* som ovan nämnts en stark ställning inom institutionen. Man har även dragit till sig ett tillfredsställande antal studenter på magisterkursen och genomströmningen har varit något högre än inom övriga ämnen. Strategier för handledning och uppsatskursernas uppläggning är under utveckling i samarbete med övriga ämnen inom institutionen. Ämnet historia synes mycket väl uppfylla kriterierna för magisterutbildning.

I *litteraturvetenskap* finns fyra forskarutbildade lärare och tre doktorander. En gästprofessor med 50 % tjänstgöring tillträder under året. För forskningsverksamheten tycks samarbetet med forskare med litteraturvetenskaplig inriktning inom andra ämnen vara stimulerande. För magisterkursen synes det stora problemet vara rekryteringen. Numera krävs för gymnasielärarkompetens endast 40 poäng i ämnet och detta har medfört att antalet studenter på C- och D-nivå sjunkit drastiskt på senare år. Ett ökat intag på baskursen torde vara nödvändigt för att säkra en rekryteringsbas för magisterkursen. Vad beträffar problemet med svag genomströmning har man på studenternas initiativ inrättat en sammanhållen C–D-kurs om 40 poäng. Erfarenheterna från denna är goda. Sammantaget synes ämnet väl svara mot kriterierna för magisterexamensrätt.

Företagsekonomi och nationalekonomi har i sin magisterutbildning stöd i högskolans ambitiösa satsningar på forskning och forskarutbildning och i god tillgång på kvalificerade lärare. Undantaget i det senare fallet utgörs av vissa specialiseringar inom företagsekonomi, ett problem som föreligger på många håll. Ett annat typiskt problem, som understryks genom magisterutbildningens omfattning, är att det är svårt för studenterna att få tillgång till litteratur i anslutning till uppsatsarbetena. Detta trots att stora satsningar görs på bibliotekssidan. Genomströmningen är god, vilket tycks bygga på en medveten satsning på att förmå de studerande att följa givna tidtabeller. Man har ett system för medbedömning av uppsatser. Inga problem föreligger heller i fråga om andra kriterier.

Magisterutbildning i *statsvetenskap* försiggår inom den stora institutionen för samhällsvetenskap och under rubriken *politologi*. Profilen är speciell, med ett magisterprogram omfattande 40 poäng, varav uppsatsarbetet utgör 20 poäng, och med bred samhällsvetenskaplig och internationell inriktning. Bedömningen av denna stora uppsats sker efter strikta regler med externa opponenter vid examinationen och kvaliteten förefaller vara hög. Vad gäller de tillämpade kriterierna har ämnet utvecklats gynnsamt. Tillgången till kvalificerade lärare med internationella erfarenheter är god medan forskningen är relativt begränsad. Efter det första årets stora antagning på 25 elever har ansökningarna minskat. På tre år har 37 antagits, varav tolv blivit klara. Man bör kanske överväga vilka effekter som kan följa med en ettårig magisterkurs och ett så stort uppsatsarbete på genomströmning och anknytning till forskarutbildning. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet statsvetenskap.)

Genomgången av de uppställda kriterierna för ämnena *pedagogik och sociologi* visar att dessa i allt väsentligt uppfylls på ett rimligt sätt. På en punkt finns anledning till påpekanden: Den 80-poängskurs som ingår i magisterexamen i pedagogik bygger på motsvarande kurs i pedagogik vid Lunds universitet. Examinator hämtas också från detta lärosäte. Vid genomgången av pedagogikämnet efterlystes en sammanhållen litteraturkurs över ämnets centrala delar. Vidare diskuterades generellt behovet av föreskrifter om en individuell tentamen, vid vilken den studerande ska redovisa sådan förmåga till överblick och egen analys, som bör krävas på magisterexamensnivå. För närvarande ingår ett individuellt paper på en 5-poängs läskurs. Den studerande bör visa att han/hon behärskar ett bredare kunskapsinnehåll än det som krävs för redovisning och försvar av en specifik problemställning i uppsattsform.

En god forskningsaktivitet i *matematik/tillämpad matematik* har utvecklats och en professur är under tillsättning; den har lockat flera kvalificerade sökande. Företrädare för ämnet i Växjö anger att beteckningen "matematik/tillämpad matematik" – istället för enbart "matematik" – har varit till stort gagn för denna utveckling bl.a. genom den flexibilitet som den skapat. Antalet avlagda magisterexamina (tre) hittills är lågt – vilket inte skiljer sig från fallet vid t.ex. universiteten – men ett betydligt större antal studenter (ett 15-tal) arbetar för närvarande med sitt examensarbete. Examensarbetena har god forskningsanknytning.

Högskolan i Örebro

Engelska, historia, litteraturvetenskap, företagsekonomi, nationalekonomi, statistik, statsvetenskap, pedagogik, psykologi, sociologi och socialt arbete. Ämnena engelska, företagsekonomi och pedagogik ingår i Högskoleverkets utvärdering av magisterexamen.

Institutionen för humaniora har magisterexamensrätt i tre ämnen, vilka verkar under tämligen olikartade förhållanden vad gäller forskningsmöjligheter och tillströmning av studenter. Generellt kan sägas att samverkan mellan de olika ämnena inom institutionen bör stärkas samt att ansträngningar bör göras för att utveckla internationella kontakter.

Tillströmningen av studenter till magisterutbildning i *engelska* är god; innevarande läsår har 30 personer registrerats. Bristande resurser gör dock att

institutionen fr.o.m. nästa läsår endast kommer att kunna ta in högst 15 studenter per år. I ämnet finns två disputerade lärare, en med litterär och en med språkvetenskaplig inriktning. En förstärkning på lärarsidan är angelägen med hänsyn till det stora antalet studenter på samtliga nivåer.

Någon forskning bedrivs för närvarande inte inom ämnet trots att lärarna har ett uttalat forskningsintresse. För framtiden hoppas dock institutionen att få del av högskolans forskningsmedel och kunna bereda lärarna viss forskning inom tjänsten. Därigenom kommer behovet av en förstärkning på lärarsidan att bli än mer angeläget.

Utbildningen synes uppfylla de flesta av de uppställda kriterierna. De områden där ämnet uppvisar brister hänger delvis samman med varandra och de rör internationalisering och forskning. Det senare måste bedömas som mest allvarligt. Den forskningsmiljö som studenterna på fördjupningskursen bör vara delaktiga i är inte för handen. Det är angeläget att ledningen för högskolan sätter in åtgärder för att skapa en förstärkning inom detta område. Om så inte sker kan magisterexamensrättigheten ifrågasättas. Även de mycket svaga internationella kontakterna måste stärkas. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet engelska.)

Inom *historia* finns fyra forskarutbildade lärare, varav en professor med del av sin tjänstgöring vid Uppsala universitet, samt sju doktorander. Sex av dessa har doktorandtjänst. Lärarna bedriver aktiv forskning, delvis med externa medel. Lärare, doktorander och D-studenter samlas regelbundet till högre seminarier tillsammans med lärare från angränsande ämnen. Forskningsmiljön är således tillfredsställande. Tillströmningen är också förhållandevis god men endast ett begränsat antal studenter har avslutat kursen. Man har få internationella kontakter men däremot goda kontakter med universitet och högskolor inom landet. Magisterexamen uppfyller väl de uppställda kriterierna.

Litteraturvetenskap disponerar två forskarutbildade lärare, varav en professor med 20 % tjänstgöring vid Uppsala universitet. Båda bedriver aktiv forskning. Vidare finns tre doktorandtjänster knutna till ämnet. Detta ger underlag för ett högre seminarium öppet för ämnets D-studenter samt för intresserade från andra ämnen. Forskningsmiljön för magisterkursen är således god. Ett problem är dock att få studenter rekryteras till kursen och att intresset bland dessa att slutföra utbildningen hittills varit lågt.

De internationella kontakterna är sparsamma; däremot finns kontakter med svenska universitet och högskolor. Fördjupningskravet förefaller uppfyllt även om det inte explicit framgår av kursplanen att kursen innebär en ämnesfördjupning. Sammantaget tycks utbildningen på magisternivån mycket väl uppfylla de ursprungliga kriterierna för rättighet att utfärda magisterexamen.

Magisterutbildning i *företagsekonomi, nationalekonomi och statistik* bedrivs inom Institutionen för ekonomi, statistik och ADB (ESA), som erbjuder en bred vetenskaplig miljö med sammanlagt ett tjugotal disputerade lärare. Anknypningen till forskning är ändå beroende av enstaka individer och inriktningen på magisteruppsatserna relativt snäv. Kvaliteten måste emellertid anses tillfredsställande. I miljön finns internationella kontakter, främst genom undervisning på engelska samt studerandeutbyte, medan lärarutbyte är relativt sällsynt.

Rekryteringen blev snabbt stor när magisterexamen infördes 1993, troligen beroende på ett uppdämt behov, men har stagnerat på senare år. Genomströmningen är låg, enligt uppgift beroende på att uppsatsen erbjuder ett stort motstånd, men också därför att de studerande i själva verket är på väg ut i arbetslivet och inte satsar helhjärtat på studier. Under åren 199/94 – 1995/96 har sammanlagt 38 magistrar utexaminerats inom företagsekonomi (närmare 200 registrerade), 17 i nationalekonomi (drygt 100 registrerade) och en i statistik (tio registrerade). Situationen i statistikämnet illustrerar varför behovet av magisterexamen kan vara begränsat. En studerande kan efter avlagda 60 poäng i ämnet utan vidare antas till forskarutbildningen och är mycket attraktiv på arbetsmarknaden – skälen att läsa 61–80 poäng är svaga.

En förnyad prövning mot de kriterier som utnyttjades vid den ursprungliga ansökan om magisterexamensrätt ger ingen anledning till att ifrågasätta det tidigare beslutet för de tre ämnena. Rent generellt kännetecknas utvecklingen vid ESA av tillväxt och höga kvalitetsambitioner. Självvärderingen tyder på god insikt i utbildningens problem. Man kan möjligen ifrågasätta traditionen inom exempelvis företagsekonomi att låta samma person vara både examinator och handledare, men det finns inga belägg för att kvaliteten på uppsatsarbetet skulle vara låg. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet företagsekonomi.)

Statsvetenskap, psykologi, pedagogik, socialt arbete och sociologi ingår i Institutionen för samhällsvetenskap. Pedagogik ingår nu i Pedagogiska institutionen tillsammans med lärarutbildningarna.

För *statsvetenskap* gäller liknande förhållanden som för ekonomiämnena. Rekryteringen är relativt måttlig och genomströmningen långsam. Under läsåren 1993/94–1995/96 har sammanlagt 31 magisterstuderande rekryterats och fyra utexaminerats. Anknytningen till forskning är god och det finns nio disputerade lärare att tillgå. Beträffande övriga kriterier finns heller ingen anledning till tveksamhet, statsvetenskap tycks vara ett vitalt och expanderande ämne i Örebro.

Verksamheten inom ämnena *psykologi, pedagogik och sociologi* har tillgång till utmärkta resurser och utmärkes av vitalitet och god kvalitet. De organisatoriska och lokalmässiga fördelar som ligger i en gemensam institution – Institutionen för samhällsvetenskap – har utnyttjats i en väl utvecklad samverkan mellan de ingående examensämnena. Samverkan med Uppsala universitet har varit värdefull för den positiva utvecklingen. Vad avser ämnena psykologi, pedagogik och sociologi finns sålunda ingen grund för kritiska anmärkningar i något av de avseenden som täcks av uppföljningskriterierna. (Se vidare Högskoleverkets utvärdering av ämnet pedagogik.)

Socialt arbete ingår också i Institutionen för samhällsvetenskap. I väsentliga drag gäller vad som sagts om ämnena psykologi, pedagogik och sociologi också för ämnet socialt arbete. I ett avseende finns anledning till ett påpekande. I examinationsförfarandet på D-nivån bör ingå en individuell tentamen, i vilken varje studerande ska redovisa sin förmåga till överblick över de centrala delarna av ämnet i en sammanhållen litteraturkurs. Ett sådant inslag saknas i examinationen i socialt arbete och bör föreskrivas.

Uppföljningens resultat i övrigt

Högskolornas egen bedömning av sina starka och svaga sidor

Högskolornas och ämnenas egen bedömning är att förbättringar och förstärkningar skett med avseende på samtliga kriterier. Undantagen är få. Genomgående uppfattar man sig som rätt starka i förhållande till kriterierna. Svaga sidor hänger samman med problem att rekrytera lärare, med att öka forskningsvolymen och tillgången till litteratur och främst tidskrifter. Högskolorna önskar starkt egna professurer, egen forskarutbildning och fasta forskningsresurser. Andra svaga sidor som redovisas inom magisterutbildningen är genomströmning samt handledningskapacitet och -vana.

Högskolornas planerade åtgärder för att förstärka magisterutbildningens kvalitet

De åtgärder som planeras berör huvudsakligen sätt att höja kvaliteten och genomströmningen inom magisterutbildningen. Handledningen av de självständiga arbetena kommer att förstärkas kvantitativt och kvalitativt genom fler lärare och ökad forskning. I något fall ämnar man i högre grad styra uppsatserna så att de knyter an till pågående forskning inom högskolan. Man planerar att förbättra metodiken kring handledningen genom t.ex. handledarseminarier. En mer fast tidsplanering av de självständiga arbetena förbereds också. De externa impulserna vill man stärka genom gästföreläsare, ökat internationellt utbyte och extern examination. En förstärkning av forskningsseminarierna, som magisterstudenterna ibland har tillträde till – särskilt vid besök av externa gäster – planeras.

Högskolornas reaktioner på kriterierna och rätten att utfärda magisterexamen

Högskolorna och ämnena har genomgående slutit upp kring kriterierna. I något fall har man önskat någon form av vägning av kriterierna.

Magisterexamensprovningen innebar att en extern bedömning gjordes av högskolornas förutsättningar och förmåga att i vissa ämnen ge en mer

vetenskapligt kvalificerad utbildning. För högskolorna blev magisterexamensrätten när den erhöles en kvalitetsstämpel med legitimering utifrån. Därigenom har den blivit en statussymbol för högskolorna emellan och i vissa fall även i förhållande till det lokala näringslivet.

Högskoleledningarna har därför varit mycket angelägna om magisterexamensrätt, liksom ämnesföreträdare och studentkårer. Däremot har som framgår långt ifrån alltid studenterna varit angelägna att ta en magisterexamen. Studenternas svalare intresse kan hänga samman med den oklara status som magisterexamen har. Dess värde på arbetsmarknaden är ännu inte helt etablerat. Att genomföra examensarbete ute på företag/förvaltningar har visat sig öka utbildningens värde på arbetsmarknaden. Magisterexamensinriktning på fördjupning gör annars att arbetsmarknaden inte alltid omedelbart ser dess värde. I allt fler sammanhang framträder dock betydelsen av de färdigheter som mer fördjupad utbildning ger.

En utveckling av kvaliteten i utbildningen i enlighet med kriterierna för magisterexamensrättsprövningarna har ägt rum på högskolorna. Det finns incitament för höjd kvalitet. Det är svårt att avgöra om enbart högskolereform eller också examensrätter bidragit till den utveckling som skett sedan 1993. Enligt högskolornas bedömning har magisterexamen bidragit till ett nytt förhållningssätt i riktning mot mer fördjupad utbildning.

Examensrätten har underlättat rekryteringen av kvalificerade lärare i magisterämnen. Magisterexamensrätten har också utgjort ett underlag vid prövningen av professurer vid högskolorna. De medelstora högskolorna bedömer att magisterexamensrätten utgör ett viktigt steg i strävandena att bli självständiga universitet.

De uppsatta kriterierna har i flera avseenden fungerat styrande på högskolornas verksamhet. Vid nyrekrytering av nya lärare krävs nu oftast doktorskompetens, och högskolornas satsning på forskarutbildning för icke disputerade lärare har varit markerad men också möjliggjorts av särskilda kvalitetsmedel. Satsningen på forskning och biblioteksresurser har skett unisont.

Högskolorna betonar också att själva bedömningsprocessen varit stimulerande. Besöken av externa bedömare har både lett till en uppstramning inom respektive ämne och till en utvecklingsbefrämjande dialog.

Uppföljningsgruppens övriga iakttagelser

Inom flera ämnen är magisterutbildningen av mycket begränsad omfattning, vilket med per capita-tilldelning innebär att den inte kan bära sina egna kostnader. I den interna fördelningen av resurser har högskolorna därför i flera fall prioriterat magisterämnena genom exempelvis särskilda basresurser för forskarseminarier eller särskilda resurser för handledning. I andra fall subventionerar respektive institution internt magisterutbildningen. I vad mån detta inverkar menligt på övrig grundutbildning är avhängigt institutionens totala ekonomiska situation.

Fler blev färdiga med magisterkursen än med magisterexamen. De som blev färdiga med magisterkursen, där främst det självständiga arbetet utgjorde stötestenen, tog i många fall fler terminer på sig än vad den tänkta studietakten angav. Detta är ett generellt problem vid universitet och högskolor som förtjänar en närmare granskning. Problem med det självständiga arbetet finns också på C-nivå (41–60 poäng). I de fall magisterutbildningen ingick i ett program eller har en klar yrkesinriktning blev nästan alla som påbörjade utbildningen klara och detta inom rimlig tid oavsett ämne.

Det kan vara befogat att fråga sig om *effektiviteten* i magisterutbildningen i humaniora och samhällsvetenskap är rimlig. Utifrån sett kan det se ut som ett slöseri både med studenternas tid och med högskolornas resurser. Vid prövningarna av examensrätten har det inte funnits något effektivitetskriterium. Kriterierna har istället utgått från att söka garantera kvaliteten i utbildningen.

Den låga genomströmningen i utbildningarna kan ha flera orsaker. Rekryteringen av studenter till magisterutbildningarna är en. Inom flera ämnen ges kurser på deltid. Deltagarna yrkesarbetar parallellt med studierna. För dessa kan magisterutbildningen vara en kvalificerande fort- och vidareutbildning. En kompetenshöjning kan uppnås utan att exempelvis det enskilda arbetet har blivit klart och utan att magisterexamen avläggs. Studenternas incitament för att bli färdiga är små. Inom ämnen där den externa efterfrågan är hög, t.ex. informatik, hinner studenterna knappt påbörja fördjupningsutbildningen innan de får erbjudande om välbetalda arbeten. Andra orsaker kan vara små studiemiljöer och låg handledningskapacitet.

Ett nära nog genomgående problem med magisterutbildningen inom humaniora och samhällsvetenskap är alltså att så få av de studenter som

påbörjade utbildningen blir färdiga och utexaminerade. Inom matematisk-naturvetenskapliga utbildningar tycks studenter genomgående klara sig bättre på fördjupningsutbildningar än på grundutbildningar. Vad skillnaderna mellan olika ämnen och ämnesområden består i kan vi bara spekulera om. Inom alla ämnen torde det vanligen vara så att de mest intresserade och möjligen också de duktigaste studenterna i respektive ämne fortsätter på fördjupningsnivå. Ett visst inslag av mindre motiverade studenter och studenter med otillräckliga studieförutsättningar tycks dock förekomma. Här tycks finnas skillnader mellan olika fakulteter. I flera ämnen var det många studenter som påbörjade magisterutbildning medan de sökte arbete. När de sedan fick arbete avbröt de mer eller mindre permanent sina studier.

Kvalitetssträvan påverkar också genomströmningen. I vad mån kraven på magisterutbildningarna på högskolorna satts på en rimlig nivå går inte att uttala sig om utifrån vår uppföljning utan belyses bättre av de utvärderingar som sker parallellt i vissa ämnen.

Många ämnen har börjat tillämpa en klar tidsplanering inom magisterutbildningen så att det står helt klart för studenterna att förväntningen är att det självständiga arbetet bör vara klart i tid. Denna strikta tidsplan tycks öka genomströmningen. Bedömningen är också att de uppsatser som tar längre tid oftast inte är bättre än de som kommer i tid. Tydlig tidsplanering utesluter inte att studenterna får en andra chans, vilket kan vara särskilt viktigt för dem som under kursen får anställning.

Vi bedömer det som angeläget att högskolorna vidtar åtgärder så att fler som antas till magisterutbildning också fullföljer denna. Det är självfallet varje högskola (och ämne) som avgör vilka åtgärder som är relevanta. Vad gäller kravnivåerna måste sådana åtgärder ske samordnat inom hela högskoleväsendet.

Ett problem är de C/D-kurser (41–80 poäng) som ges på flera högskolor. Magisterutbildning ska innebära en tydlig fördjupning av ämnesstudierna. I den mån samma kurs kan läsas på såväl 41–60-poängsnivå som 61–80-poängsnivån är den knappast att betrakta som tydlig fördjupning, utan snarare en breddning.

Det kan i flera ämnen vara angeläget att ge studenterna möjlighet att antingen läsa kurser som leder till magisterexamen eller kurser som mer innebär en breddning inom respektive ämne. För t.ex. studenter som vill erhålla lärarbehörighet i ett ämne (förutsätter 80 poäng) och för teknikstuderande kan breddning vara mest efterfrågad. Det är dock väsentligt att också breddningskurser i ett ämne innehåller ett vetenskapligt perspektiv och forskningsanknytning.

I några fall kan konstateras att högskolorna profilerat sin utbildning. Tveksamhet kan uppstå i de fall ämnets behandling ligger kraftigt vid sidan av huvudinriktningen inom ämnet, teoretiskt och/eller metodologiskt. En tydlig profilering av högskolorna kan i vissa fall vara önskvärd. Magisterutbildningens profilering måste dock vara sådan att de studenter som genomgått en magisterutbildning också ska kunna tillgodoräkna sig magisterutbildningen vid antagning till forskarutbildning i ämnet.

Magisterutbildningar har tydliggjort behovet av åtskillnad mellan funktionerna handledning och examination. Det finns ingen enhetlighet över ämnen och högskolor. I några ämnen är handledare och examinator alltid densamme, i andra skiljs funktionerna tydligt. Extern medverkan i examinationen förekommer i enstaka ämnen. Det finns dock en tydlig tendens mot ökad åtskillnad mellan handledning och examination liksom i riktning mot ökad extern examination. Vi vill gärna understödja denna utveckling.

Det kan noteras att i några ämnen förekommer inga individuella tentamina, vare sig inom läskurserna eller i samband med examensarbetet. Att genomföra det enskilda arbetet i samarbete med andra studenter kan vara en styrka, men vi menar att det också i sådana fall är nödvändigt att det görs en individuell bedömning av var och en av studenterna. En individuell bedömning bör också göras av i vad mån magisterstudenten behärskar ett bredare kunskapsinnehåll än det som krävs för redovisning och försvar av specifika frågeställningar i uppsatsform. Vi vill alltså peka på behovet av en individuell tentamen, vid vilken den studerande ska redovisa sådan förmåga till överblick och egen analys av ämnesinnehåll och ämnesproblematik, som bör krävas på magisternivå.

Ventileringen av de självständiga arbetena inom magisterutbildningen sker på seminarier. Magisterstudenterna har som en av sina uppgifter att granska ett annat magisterarbete. Att visa förmåga till kritisk granskning bör vara ett

viktigt led i examinationen på denna nivå. I magisterutbildningar bör man sträva efter att öka kontakterna med forskare utanför den egna högskolan. Den ökande forskning som noterats på högskolorna har också lett till att mer eller mindre organiserade forskarseminarier börjat etableras. Ett sådant forum för kritisk och öppen diskussion behövs. Forskningsseminarier har ofta externt inbjudna gäster, men också rent interna seminarier blir allt vanligare. Genom att magisterexamensrätt förutsätter aktiv pågående forskning är förekomsten av sådana seminarier också en naturlig förutsättning för magisterutbildningen. I flera fall har magisterstudenterna inbjudits att delta i sådana seminarier.

Slutsatser rörande uppföljningsarbetet

Anvisningarna för de uppgifter som högskolorna skulle lämna som underlag för uppföljning och utvärdering, inklusive basuppgifter, hade, som framgår ovan, i förväg diskuterats med företrädare för högskolorna och ämnena. Härvid framfördes främst synpunkter som innebar ytterligare fler basuppgifter. Trots försök att klart definiera och begränsa basdata hade det underlagsmaterial som respektive ämne/högskola sammanställt ett skiftande innehåll. Medan några enbart innehöll vissa basuppgifter om utbildningen hade andra också besvarat de ställda frågorna. I de senare fallen kunde en diskussion föras om värdet av kriterierna och bedömningen, medan i övriga fall tid fick ägnas åt att få de uppställda frågorna besvarade. En väl genomförd och presenterad egen bedömning från högskolorna underlättade sålunda arbetet för uppföljningsgruppen högst väsentligt.

Flera ämnen hade ägnat stor energi och mycken tid åt att sammanställa basuppgifterna. Tidsåtgången för detta överskred i några fall det rimliga, bl.a. därför att uppföljningssystemen/-rutinerna på högskolorna i flera fall är bristfälliga. Från högskolorna har synpunkten dock framförts att framtagandet av uppgifterna också haft ett internt värde.

Framgent bör antalet basuppgifter begränsas ytterligare och en ökad likformighet i rapporteringen eftersträvas. Ämnena bör i sina underlagsmaterial istället ägna större uppmärksamhet åt den egna analysen och bedömningen av verksamheten.

Slutsatser

Uppföljningen har på de högskolor vi granskat enligt de redovisade kriterierna inte lett till något förslag om återkallande av examensrätt. Detta innebär dock inte att vi menar att nivån och kvaliteten på de utbildningar vi granskat helt håller måttet. Forskningsaktiviteten har i några ämnen varit låg och antalet disputerade handledare till studenterna få. Vi har också noterat att magisterkursen ibland består av grundkurser i t.ex. vetenskapsteori. Sådana kurser kan vara välbehövliga men utgör ingen fördjupning i ämnet. I andra fall saknas individuell tentamen. I något fall ägnas i praktiken hela utrymmet på 20-poängskursen åt uppsatsen om 10 poäng. Organisatoriska problem som riskerar att äventyra studenternas utbildning har också observerats. Med tanke på att högskolorna fortfarande befinner sig i ett uppbyggnadsskede, särskilt vad gäller magisterutbildningar, är vår bedömning att berörda högskolor bör ges ytterligare tid att förstärka magisterutbildningen i dessa ämnen.

Vi har noterat att studenterna i flera ämnen tycks sakna incitament att avlägga en magisterexamen. I andra ämnen ger magisterutbildning en klar konkurrensfördel.

Uppföljningen ger vid handen att de kriterier som använts vid prövningen kan behöva förtydligas och skärpas på några punkter.

- *Lärarkompetens och kompetensutveckling*

Fler än en fast lärare med minst doktorsexamen/motsvarande i ämnet.

För att ha kontinuitet i magisterutbildningen krävs fasta lärare. Samtidigt kan det vara en styrka att i utbildningen också kunna repliera på lärare från universiteten som mer tillfälligt engageras i utbildningen. Lärare inom magisterutbildningar bör vara vetenskapligt och pedagogiskt meriterade. Efter ett uppbyggnadsskede bör det finnas åtminstone en docentkompetent lärare i ämnet. Målet måste vara att antalet kompetenta lärare i ämnet efter ett antal år överstiger den miniminivå som uppställts som kriterium, särskilt gäller detta i breda ämnen med flera olika inriktningar, alternativt att det finns väsentligt fler lärare med doktorsexamen/motsvarande i ett eller flera angränsande ämnen.

- *Behörighet och övergångsmöjligheter till forskarutbildning*
Efter avslutad magisterexamen bör studenten uppfylla reellt ställda krav för att kunna antas till forskarutbildning.

Kriteriet övergångsmöjligheter till forskarutbildning bör avse i vad mån magisterutbildning håller sådan kvalitet att delar av utbildningen kan tillgodoräknas inom forskarutbildningen i ämnet. I vad mån sådant tillgodoräknande sker är dock självfallet beroende av om forskarutbildningen i respektive ämne överhuvudtaget tillgodoräknar tidigare utbildning på detta sätt.

- *Tillträde till magisterutbildning*

För att bevara och höja kvaliteten inom magisterutbildningen bör studenter beredas tillträde till utbildningen först efter att ha klarat av uppemot 120 poäng samt uppsatsen, i de fall sådan förekommer. Det finns ett särskilt värde med att ha läst stödämnena innan magisterfördjupningen påbörjas. Inom utbildningsprogram som avslutas med magisterkurs bör det finnas ett studiealternativ som ger studenter möjlighet till breddning eller annan inriktning än fördjupning. Ett sådant alternativ ska självfallet ha en annan generell examensbenämning.

- *Undervisning och examination*

Undervisning, handledning och examination inom magisterutbildningen ska företrädesvis ske med disputerade lärare.

Individuell tentamen ska finnas. Studerande ska redovisa sådan förmåga till överblick och egen analys av ämnesinnehåll och ämnesproblematik, som bör krävas på magisternivå. De enskilda arbetena ska ventileras på seminarier. Medverkan av externa bedömare vid valda tillfällen bidrar till att säkerställa kvaliteten.

*Högskoleverkets
tillkännagivanden*

Högskolan i Karlstad

Utvärdering och kvalitetsarbete
Britta LövgrenTILLKÄNNAGIVANDE
1997-11-19
Reg.nr 60-2205-96

Uppföljning av beslut om rätt att ge magisterexamen

Bakgrund

Rätten att ge magisterexamen prövades första gången år 1992. Prövningen finns redovisad i Ds 1992:127, Magisterexamen vid vissa högskolor. De första besluten om magisterexamensrätt fattades 1993. Beslut om uppföljning av dessa beslut fattades 1996-05-31 och omfattar samtliga magisterexamensrättigheter som beviljades 1993.

Utgångspunkt vid uppföljningen har varit de examensrättsprövningar som legat till grund för besluten om examensrätt. Syftet med uppföljningen är att se i vad mån högskolorna vid förnyad prövning kan behålla examensrätten men också att ge indikationer om hur de kriterier och metoder som använts i examensrättsprövningarna har fungerat samt vilken betydelse de har haft för högskolans verksamhet.

Parallellt och delvis samordnat med uppföljningen sker en utvärdering av magisterexamen. I utvärderingen ingår vissa högskolor som prövats för magisterexamensrätt och vissa universitet som fick generell examensrätt 1993. Utvärderingens första etapp omfattar ämnena engelska, franska, företagsekonomi, pedagogik och statsvetenskap. Redovisningen av utvärderingen sker separat.

Högskoleverket har för avsikt att återkomma till de mer generella slutsatserna av uppföljningen när den kombinerade uppföljningen och utvärderingen är avslutad. Verkets ställningstagande gäller uppföljningen av den beviljade examensrätten.

För Högskolan i Karlstad har följande ämnen ingått i uppföljningen: engelska, franska, historia, litteraturvetenskap, religionsvetenskap, företags-ekonomi, kulturgeografi, nationalekonomi, sociologi, statsvetenskap, pedagogik, ADB (informatik) och kemi. Ämnena franska, pedagogik och statsvetenskap ingår i första etappen av Högskoleverkets utvärdering av magisterexamen.

Sakkunniggruppen

Vad gäller uppföljningen så har i stort sett samma expertgrupp som genomförde prövningen svarat för uppföljningen. Sakkunniggruppen har bestått av f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, Lund (gruppens ordförande), professorerna Sture Hägglund, Linköpings universitet, David Magnusson, Stockholms universitet, Ulf Olsson, Göteborgs universitet, Bengt E Y Svensson, Lunds universitet och Lars Söderström, Lunds universitet, samt universitetslektor Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet. Avdelningsdirektör Olof Nelsson, Lunds universitet, har varit gruppens sekreterare.

Sakkunniggruppen överlämnade 1997-11-06 sitt yttrande, Tillväxt och växtvärk, uppföljning av magisterexamensrätt på medelstora högskolor, till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

Av yttrandet framgår uppföljningens uppläggning, resultatet av uppföljningen av kriterierna, en uppföljning per högskola och ämne/ämnesgrupp, högskolornas egen bedömning av starka och svaga sidor samt planerade åtgärder för att förstärka magisterutbildningens kvalitet samt högskolornas reaktioner på kriterierna och rätten att utfärda magisterexamen. Yttrandet avslutas med uppföljningsgruppens sammanfattande iakttagelser.

De sakkunniga föreslår inte en indragning av examensrätten i något ämne men påpekar särskilt de problem som finns i ämnet franska. De sakkunniga tar upp problem av organisatorisk/personell art, knapphändiga resurser för handledning på C- och D-nivå samt den tämligen låga forskningsaktiviteten. De konstaterar att för att Högskolan i Karlstad skall kunna ge en adekvat utbildning på magisternivå inom ämnet franska krävs att dessa problem löses.

Högskoleverkets ställningstaganden

Vad gäller de enskilda ämnena instämmer Högskoleverket i de sakkunnigas bedömning. Det innebär att magisterexamensrätt i ämnena engelska, franska, historia, litteraturvetenskap, religionsvetenskap, företagsekonomi, kulturgeografi, nationalekonomi, sociologi, statsvetenskap, pedagogik, ADB (informatik) och kemi består.

Högskoleverket ser allvarligt på de problem som sakkunniggruppen lyfter fram i ämnet franska. Verket anmodar Högskolan i Karlstad att senast 1998-12-31 inkomma till verket med en redovisning av att åtgärder vidtagits i ämnet vad gäller de sakkunnigas påpekanden vid uppföljningen.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av programansvariga Lövgren. Därjämte har närvarit programansvariga Nitzler.

Agneta Bladh

Britta Lövgren

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Mitthögskolan

Utvärdering och kvalitetsarbete
Britta Lövgren

TILLKÄNNAGIVANDE
1997-11-19
Reg.nr 60-2205-96

Uppföljning av beslut om rätt att ge magisterexamen

Bakgrund

Rätten att ge magisterexamen prövades första gången år 1992. Prövningen finns redovisad i Ds 1992:127, Magisterexamen vid vissa högskolor. De första besluten om magisterexamensrätt fattades 1993. Beslut om uppföljning av dessa beslut fattades 1996-05-31 och omfattar samtliga magisterexamensrättigheter som beviljades 1993.

Utgångspunkt vid uppföljningen har varit de examensrättsprövningar som legat till grund för besluten om examensrätt. Syftet med uppföljningen är att se i vad mån högskolorna vid förnyad prövning kan behålla examensrätten men också att ge indikationer om hur de kriterier och metoder som använts i examensrättsprövningarna har fungerat samt vilken betydelse de har haft för högskolans verksamhet.

Parallellt och delvis samordnat med uppföljningen sker en utvärdering av magisterexamen. I utvärderingen ingår vissa högskolor som prövats för magisterexamensrätt och vissa universitet som fick generell examensrätt 1993. Utvärderingens första etapp omfattar ämnena engelska, franska, företagsekonomi, pedagogik och statsvetenskap. Redovisningen av utvärderingen sker separat.

Högskoleverket har för avsikt att återkomma till de mer generella slutsatserna av uppföljningen när den kombinerade uppföljningen och utvärderingen är avslutad. Verkets ställningstagande gäller uppföljningen av den beviljade examensrätten.

För Mitthögskolan har följande ämnen ingått i uppföljningen: företagsekonomi, psykologi, socialt arbete, sociologi, statsvetenskap, informatik (systemvetenskap/ADB) och kemi. Ämnena företagsekonomi och statsvetenskap ingår i första etappen av Högskoleverkets utvärdering av magisterexamen.

Sakkunniggruppen

Vad gäller uppföljningen så har i stort sett samma expertgrupp som genomförde prövningen svarat för uppföljningen. Sakkunniggruppen har bestått av f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, Lund (gruppens ordförande), professorerna Sture Hägglund, Linköpings universitet, David Magnusson, Stockholms universitet, Ulf Olsson, Göteborgs universitet, Bengt E Y Svensson, Lunds universitet och Lars Söderström, Lunds universitet, samt universitetslektor Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet. Avdelningsdirektör Olof Nelsson, Lunds universitet, har varit gruppens sekreterare.

Sakkunniggruppen överlämnade 1997-11-06 sitt yttrande, Tillväxt och växtvärk, uppföljning av magisterexamensrätt på medelstora högskolor, till Högskoleverket. Yttrandet bifogas.

Av yttrandet framgår uppföljningens uppläggning, resultatet av uppföljningen av kriterierna, en uppföljning per högskola och ämne/ämnesgrupp, högskolornas egen bedömning av starka och svaga sidor samt planerade åtgärder för att förstärka magisterutbildningens kvalitet samt högskolornas reaktioner på kriterierna och rätten att utfärda magisterexamen. Yttrandet avslutas med uppföljningsgruppens sammanfattande iakttagelser.

Sakkunniggruppen lyfter fram ett särskilt problem på Mitthögskolan, nämligen den utspridning av resurserna som hänger samman med att vissa ämnen är lokaliserade till flera orter. Resurserna för utbildning och forskning har därigenom i några fall blivit alltför begränsade på någon av orterna. Gruppen rekommenderar en koncentration av resurserna till en ort för varje ämne, samtidigt som utbildning skall kunna bedrivas på flera orter. De sakkunniga ifrågasätter inte examensrätten i något ämne.

Högskoleverkets ställningstaganden

Högskoleverket instämmer i de sakkunnigas bedömning både vad gäller de mer generella synpunkterna och de enskilda ämnena. Det innebär att magisterexamensrätt i ämnena företagsekonomi, psykologi, socialt arbete,

sociologi, statsvetenskap, informatik (systemvetenskap/ADB) och kemi består.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av programansvariga Lövgren. Därjämte har närvarit programansvariga Nitzler.

Agneta Bladh

Britta Lövgren

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Högskolan i Växjö

Utvärdering och kvalitetsarbete
Britta LövgrenTILLKÄNNAGIVANDE
1997-11-19
Reg.nr 60-2205-96

Uppföljning av beslut om rätt att ge magisterexamen

Bakgrund

Rätten att ge magisterexamen prövades första gången år 1992. Prövningen finns redovisad i Ds 1992:127, Magisterexamen vid vissa högskolor. De första besluten om magisterexamensrätt fattades 1993. Beslut om uppföljning av dessa beslut fattades 1996-05-31 och omfattar samtliga magisterexamensrättigheter som beviljades 1993.

Utgångspunkt vid uppföljningen har varit de examensrättsprövningar som legat till grund för besluten om examensrätt. Syftet med uppföljningen är att se i vad mån högskolorna vid förnyad prövning kan behålla examensrätten men också att ge indikationer om hur de kriterier och metoder som använts i examensrättsprövningarna har fungerat samt vilken betydelse de har haft för högskolans verksamhet.

Parallellt och delvis samordnat med uppföljningen sker en utvärdering av magisterexamen. I utvärderingen ingår vissa högskolor som prövats för magisterexamensrätt och vissa universitet som fick generell examensrätt 1993. Utvärderingens första etapp omfattar ämnena engelska, franska, företagsekonomi, pedagogik och statsvetenskap. Redovisningen av utvärderingen sker separat.

Högskoleverket har för avsikt att återkomma till de mer generella slutsatserna av uppföljningen när den kombinerade uppföljningen och utvärderingen är avslutad. Verkets ställningstagande gäller uppföljningen av den beviljade examensrätten.

För Högskolan i Växjö har följande ämnen ingått i uppföljningen: engelska, franska, historia, litteraturvetenskap, företagsekonomi, nationalekonomi, pedagogik, sociologi, politologi (statsvetenskap) samt matematik/tillämpad matematik. Ämnena engelska, franska och statsvetenskap ingår i första etappen av Höskoleverkets utvärdering av magisterexamen.

Sakkunniggruppen

Vad gäller uppföljningen så har i stort sett samma expertgrupp som genomförde prövningen svarat för uppföljningen. Sakkunniggruppen har bestått av f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, Lund (gruppens ordförande), professorerna Sture Hägglund, Linköpings universitet, David Magnusson, Stockholms universitet, Ulf Olsson, Göteborgs universitet, Bengt E Y Svensson, Lunds universitet och Lars Söderström, Lunds universitet, samt universitetslektor Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet. Avdelningsdirektör Olof Nelsson, Lunds universitet, har varit gruppens sekreterare.

Sakkunniggruppen överlämnade 1997-11-06 sitt yttrande, Tillväxt och växtvärk, uppföljning av magisterexamensrätt på medelstora högskolor, till Höskoleverket. Yttrandet bifogas.

Av yttrandet framgår uppföljningens uppläggning, resultatet av uppföljningen av kriterierna, en uppföljning per högskola och ämne/ämnesgrupp, högskolornas egen bedömning av starka och svaga sidor samt planerade åtgärder för att förstärka magisterutbildningens kvalitet samt högskolornas reaktioner på kriterierna och rätten att utfärda magisterexamen. Yttrandet avslutas med uppföljningsgruppens sammanfattande iakttagelser. Överlag ger uppföljningen ett positivt intryck. Sakkunniggruppen finner inte anledning att ifrågasätta examensrätten i något ämne.

Höskoleverkets ställningstaganden

Höskoleverket instämmer i de sakkunnigas bedömning. Det innebär att magisterexamensrätt i ämnena engelska, franska, historia, litteraturvetenskap, företagsekonomi, nationalekonomi, pedagogik, sociologi, politologi (statsvetenskap) samt matematik/tillämpad matematik består.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av programansvariga Lövgren. Därjämte har närvarit programansvariga Nitzler.

Agneta Bladh

Britta Lövgren

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Högskolan i Örebro

Utvärdering och kvalitetsarbete
Britta Lövgren

TILLKÄNNAGIVANDE
1997-11-19
Reg.nr 60-2205-96

Uppföljning av beslut om rätt att ge magisterexamen

Bakgrund

Rätten att ge magisterexamen prövades första gången år 1992. Prövningen finns redovisad i Ds 1992:127, Magisterexamen vid vissa högskolor. De första besluten om magisterexamensrätt fattades 1993. Beslut om uppföljning av dessa beslut fattades 1996-05-31 och omfattar samtliga magisterexamensrättigheter som beviljades 1993.

Utgångspunkt vid uppföljningen har varit de examensrättsprövningar som legat till grund för besluten om examensrätt. Syftet med uppföljningen är att se i vad mån högskolorna vid förnyad prövning kan behålla examensrätten men också att ge indikationer om hur de kriterier och metoder som använts i examensrättsprövningarna har fungerat samt vilken betydelse de har haft för högskolans verksamhet.

Parallellt och delvis samordnat med uppföljningen sker en utvärdering av magisterexamen. I utvärderingen ingår vissa högskolor som prövats för magisterexamensrätt och vissa universitet som fick generell examensrätt 1993. Utvärderingens första etapp omfattar ämnena engelska, franska, företagsekonomi, pedagogik och statsvetenskap. Redovisningen av utvärderingen sker separat.

Högskoleverket har för avsikt att återkomma till de mer generella slutsatserna av uppföljningen när den kombinerade uppföljningen och utvärderingen är avslutad. Verkets ställningstagande gäller uppföljningen av den beviljade examensrätten.

För Högskolan i Örebro har följande ämnen ingått i uppföljningen: engelska, historia, litteraturvetenskap, företagsekonomi, nationalekonomi, statistik, statsvetenskap, pedagogik, psykologi, sociologi och socialt arbete. Ämnena engelska, företagsekonomi och pedagogik ingår i första etappen av Högskoleverkets utvärdering av magisterexamen.

Sakkunniggruppen

Vad gäller uppföljningen så har i stort sett samma expertgrupp som genomförde prövningen svarat för uppföljningen. Sakkunniggruppen har bestått av f.d. universitetskanslern professor Carl-Gustaf Andrén, Lund (gruppens ordförande), professorerna Sture Hägglund, Linköpings universitet, David Magnusson, Stockholms universitet, Ulf Olsson, Göteborgs universitet, Bengt E Y Svensson, Lunds universitet och Lars Söderström, Lunds universitet, samt universitetslektor Ingegerd Bäcklund, Uppsala universitet. Avdelningsdirektör Olof Nelsson, Lunds universitet, har varit gruppens sekreterare.

Sakkunniggruppen överlämnade 1997-11-06 sitt yttrande, Tillväxt och växtvärk, uppföljning av magisterexamensrätt på medelstora högskolor, till Högskoleverket. Ytrandet bifogas.

Av yttrandet framgår uppföljningens uppläggning, resultatet av uppföljningen av kriterierna, en uppföljning per högskola och ämne/ämnesgrupp, högskolornas egen bedömning av starka och svaga sidor samt planerade åtgärder för att förstärka magisterutbildningens kvalitet samt högskolornas reaktioner på kriterierna och rätten att utfärda magisterexamen. Ytrandet avslutas med uppföljningsgruppens sammanfattande iakttagelser.

Vad gäller Institutionen för humaniora påpekar sakkunniggruppen att samverkan mellan de olika ämnena inom institutionen bör stärkas och att ansträngningar bör göras för att utveckla internationella kontakter. De sakkunniga ifrågasätter inte examensrätten i något ämne. När det gäller ämnet engelska påtalar sakkunniggruppen brister. Dessa rör internationalisering och forskning. Gruppen konstaterar att den forskningsmiljö som studenterna på fördjupningskursen bör vara delaktiga i inte är för handen. Det är angeläget att ledningen för högskolan sätter in åtgärder för att skapa en förstärkning inom detta område. Om så inte sker kan magisterexamensrättigheten ifrågasättas. Även de mycket svaga internationella kontakterna måste stärkas.

Högskoleverkets ställningstaganden

Vad gäller de enskilda ämnena instämmer Högskoleverket i de sakkunnigas bedömning. Det innebär att magisterexamensrätt i ämnena engelska, historia, litteraturvetenskap, företagsekonomi, nationalekonomi, statistik, statsvetenskap, pedagogik, psykologi, sociologi och socialt arbete består.

Högskoleverket ser allvarligt på de problem som sakkunniggruppen lyfter fram i ämnet engelska. Verket anmodar Högskolan i Örebro att senast 1998-12-31 inkomma till verket med en redovisning av att åtgärder vidtagits i ämnet vad gäller de sakkunnigas påpekanden vid uppföljningen.

Detta ärende har avgjorts av generaldirektören efter föredragning av programansvariga Lövgren. Därjämte har närvarit programansvariga Nitzler.

Agneta Bladh

Britta Lövgren

Kopia:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Högskoleverkets rapportserie

Granskning och bedömning av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor

Billagor:

- Bilaga 1: Vägledning för lärosäten vid bedömning av kvalitetsarbete
- Bilaga 2: Handledning för bedömare av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor

Högskoleverkets rapportserie 1995:1 R

Grundskolläroverutbildningen 1995

Högskoleverkets rapportserie 1996:1 R

Examensrättsprövning – Utbildning i biodynamisk odling

Högskoleverkets rapportserie 1996:2 R

Tillsynsrapport – Avgiftsfri utbildning

Högskoleverkets rapportserie 1996:3 R

Examensrättsprövning – Konstnärlig kandidat- och magisterexamen

Högskoleverkets rapportserie 1996:4 R

Examensrättsprövning – Kyrkomusikalisk utbildning vid Sköndalsinstitutet

Högskoleverkets rapportserie 1996:5 R

Kvalitetsarbete vid universitet och högskola

Högskoleverkets rapportserie 1996:6 R

Värdutbildningar i högskolan – En utvärdering

Högskoleverkets rapportserie 1996:7 R

Årsrapport för universitet och högskolor 1994/95

Högskoleverkets rapportserie 1996:8 R

Forskarutbildningen inom det språkvetenskapliga området

– En utvärdering

Högskoleverkets rapportserie 1996:9 R

The National Quality Audit of Higher Education in Sweden

Högskoleverkets rapportserie 1996:10 R

Avgiftsbelagd utbildning i privat regi – En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1996:11 R

Kriterier för benämningen universitet – En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1996:12 R

Kvinnor och män i högskolan. Från gymnasium till forskarutbildning

Högskoleverkets rapportserie 1996:13 R

Swedish Universities & University Colleges 1994/95 – Short Version of Annual Report

Högskoleverkets rapportserie 1996:14 R

Examensrättsprövning – Teologisk utbildning vid frikyrkliga seminarier och vid Umeå universitet

Högskoleverkets rapportserie 1996:15 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Borås

Högskoleverkets rapportserie 1996:16 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Uppsala universitet

Högskoleverkets rapportserie 1996:17 R

Examensrättsprövning – Uppföljning av teologisk utbildning

Högskoleverkets rapportserie 1996:18 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Jönköping

Högskoleverkets rapportserie 1996:19 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Karlstad

Högskoleverkets rapportserie 1996:20 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Lärarhögskolan i Stockholm

Högskoleverkets rapportserie 1996:21 R

Högskoleprovet – Genom elva forskares ögon

Högskoleverkets rapportserie 1996:22 R

Högskola på Gotland

Högskoleverkets rapportserie 1996:23 R

Rätt att inrätta professurer – Högskoleverkets prövning av Högskolan i Kalmar, Karlstad, Växjö, Örebro samt Mitthögskolan och Mälardalens högskola

Högskoleverkets rapportserie 1996:24 R

Årsrapport för universitet & högskolor 1994/95

– Kortversion

Högskoleverkets rapportserie 1996:25 R

Förslag till meritvärdering vid urval på betyg – Högskoleverkets förslag till meritvärdering av nya och gamla gymnasiebetyg m.m.

Högskoleverkets rapportserie 1996:26 R

Redovisning vid universitet och högskolor – Rapport till regeringen

Högskoleverkets rapportserie 1996:27 R

Quality Audit of Uppsala University

Högskoleverkets rapportserie 1996:28 R

Tillsynsrapport – Förfarande med inaktiva doktorander

Högskoleverkets rapportserie 1996:29 R

Examensrättsprövning – Prövning av medieutbildningen vid Mediehögskolan i Uppsala

Högskoleverkets rapportserie 1996:30 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbete vid fem lärosäten

Högskoleverkets rapportserie 1997:1 R

Högskoleutbildningar inom vård och omsorg – En utredning

Högskoleverkets rapportserie 1997:2 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Kristianstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:3 R

Examensrättsprövning – Läroverutbildning vid högskolorna i Borås och Halmstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:4 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Örebro

Högskoleverkets rapportserie 1997:5 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Dalarna

Högskoleverkets rapportserie 1997:6 R

Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Operahögskolan i Stockholm

Högskoleverkets rapportserie 1997:7 R

Kvalitet och förändring

Högskoleverkets rapportserie 1997:8 R

Rekryteringsmål för kvinnliga professorer

– ett regeringsuppdrag

Högskoleverkets rapportserie 1997:9 R

Examensrättsprövning – Utbildningar vid Södertörns högskola

Högskoleverkets rapportserie 1997:10 R

Examensrättsprövning – Grundskolläroverutbildningen vid Högskolan i Falun/Borlänge, Högskolan i Jönköping och Högskolan i Kristianstad

Högskoleverkets rapportserie 1997:11 R

- Examensrättsprövning – Utbildningar vid Företagsekonomiska Institutet, Stockholms Musikpedagogiska Institut och Högskolan i Gävle/Sandviken
Högskoleverkets rapportserie 1997:12 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Karlskrona/Ronneby
Högskoleverkets rapportserie 1997:13 R
- Examensrättsprövning – Utbildning i pedagogiskt drama vid tre folkhögskolor
Högskoleverkets rapportserie 1997:14 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Gävle/Sandviken
Högskoleverkets rapportserie 1997:15 R
- Poänggivande uppdragsutbildning i högskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:16 R
- Årsrapport för universitet & högskolor 1995/96
Högskoleverkets rapportserie 1997:17 R
- Swedish Universities & University Colleges 1995/96 – Short Version of Annual Report
Högskoleverkets rapportserie 1997:18 R
- Årsrapport för universitet och högskolor 1995/96 – Kortversion
Högskoleverkets rapportserie 1997:19 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Mälardalens högskola
Högskoleverkets rapportserie 1997:20 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Danshögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:21 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Kungliga Musikhögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:22 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Lunds universitet
Högskoleverkets rapportserie 1997:23 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Halmstad
Högskoleverkets rapportserie 1997:24 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Högskolan i Kalmar
Högskoleverkets rapportserie 1997:25 R
- Kandidat- och magisterexamen vid Kungliga Musikhögskolan – Examensrättsprövning
Högskoleverkets rapportserie 1997:26 R
- Uppföljning av resurstilldningssystemet för grundläggande högskoleutbildning – ett regeringsuppdrag
Högskoleverkets rapportserie 1997:27 R
- Bilateralt forskningsamarbete med Östeuropa – ett regeringsuppdrag
Högskoleverkets rapportserie 1997:28 R
- Läkarutbildningen i Sverige – hur bra är den?
Bilagor:
 - Självvärderingar och extern bedömning
 - Vad säger studenterna om läkarutbildningen?
 - Vad säger AT-läkare, handledare och examinatorer om läkarutbildningen?
Högskoleverkets rapportserie 1997:29 R
- Apotekarutbildningen vid ytterligare en högskola? – Ett regeringsuppdrag
Högskoleverkets rapportserie 1997:30 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Mitthögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:31 R
- Gymnasieläraryxamen vid Högskolan Dalarna, Luleå tekniska universitet och Mitthögskolan – Examensrättsprövning
Högskoleverkets rapportserie 1997:32 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor
Bilagor:
 - Vägledning för lärosäten vid bedömning av kvalitetsarbete
 - Handledning för bedömare av kvalitetsarbete vid universitet och högskolor
Högskoleverkets rapportserie 1997:33 R
- Konstnärlig högskoleexamen i konst och design vid fem hantverksskolor – Examensrättsprövning
Högskoleverkets rapportserie 1997:34 R
- Granskning och bedömning av kvalitetsarbetet vid Kungl. Konsthögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:35 R
- Examensmål för lärarexamina
Högskoleverkets rapportserie 1997:36 R
- Rätt att inrätta professorer – Högskoleverkets prövning av Högskolan i Halmstad, Högskolan i Karlskrona/Ronneby, Högskolan i Örebro, Idrottshögskolan samt Mitthögskolan
Högskoleverkets rapportserie 1997:37 R
- Magisterexamensprövning vid elva högskolor – Examensrättsprövning
Högskoleverkets rapportserie 1997:38 R
- Examinationen i högskolan – Slutrapport från Högskoleverkets examinationsprojekt
Högskoleverkets rapportserie 1997:39 R